

PLAN DE CONVIVENCIA

CEIP PLURILINGÜE RAMÓN Y CAJAL

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN
2. MARCO LEGAL
3. ANÁLISE DA SITUACIÓN
 - 3.1. CONTEXTUALIZACIÓN
 - 3.2. ANÁLISE DA SITUACIÓN ESCOLAR
 - 3.3. DETECCIÓN DE NECESIDADES
4. OBXECTIVOS DO PLAN DE CONVIVENCIA
5. COMISIÓN DE CONVIVENCIA
 - 5.1. COMPOSICIÓN
 - 5.2. REUNIÓN
 - 5.3. FUNCIONES
6. ACTUACIÓNS, MEDIDAS E/OU PROGRAMAS PARA FAVORECER A CONVIVENCIA.
 - 6.1. ACTUACIÓNS PREVENTIVAS
 - 6.2. ACTUACIÓNS FORMATIVAS
7. PROTOCOLO DE ACOSO ESCOLAR
 - PROTOCOLO DE ACTUACIÓN UNHA VEZ DETECTADO O ACOSO
8. NORMAS DE CONVIVENCIA, DEREITOS E DEBERES
 - 8.1. NORMAS XERAIS DE COMPORTAMENTO E CONVIVENCIA
 - 8.2. DEREITOS E DEBERES DO PROFESORADO
 - 8.3. DEREITOS E DEBERES DO ALUMNADO
 - 8.4. DEREITOS E DEBERES DAS FAMILIAS
 - 8.5. DEREITOS E DEBERES DO PERSOAL NON DOCENTE
 - 8.6. CONDUTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA
9. MEDIDAS CORRETORAS DAS CONDUTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA
 - 9.1. PROCEDEMENO PARA AS MEDIDAS CORRETORAS DAS CONDUTAS GRAVES
 - 9.2. ASPECTOS FORMAIS DO PROCEDEMENTO DISCIPLINARIO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUTAS GRAVES

9.3. PROCEDEMENTO PARA AS MEDIDAS CORRETORAS
DAS CONDUTAS LEVES.

9.4. PRESCRICIÓN DAS CONDUTAS CONTRARIAS Á
CONVIVENCIA E DAS SÚAS MEDIDAS.

9.5. ESTRATEXIAS DE PREVENCIÓN NO CENTRO E NA AULA.

9.5.1. ESTRATEXIAS PREVENTIVAS DE
ORGANIZACIÓN DO CENTRO

9.5.2. ESTRATEXIAS DE PREVENCIÓN NA AULA.

10. INICIACIÓN Á MEDIACIÓN ESCOLAR

10.1. CARACTERÍSTICAS DA MEDIACIÓN ESCOLAR

10.2. FASES DA MEDIACIÓN ESCOLAR

10.3. INICIACIÓN DO EQUIPO MEDIADOR

11. AULA DE ATENCION EDUCATIVA E CONVIVENCIA

11.1. OBXECTIVOS DA AULA DE ATENCION EDUCATIVA

11.2. CRITERIOS E CONDICIÓNS PARA A ATENCIÓN DO
ALUMNADO

1. INTRODUCCIÓN.

O plan de convivencia do centro é o documento no cal se articula a convivencia escolar, que garante unha educación no exercicio dos dereitos e das liberdades dentro dos principios democráticos de convivencia, así como a prevención de conflitos e a súa resolución pacífica.

O plan de convivencia integra o principio de igualdade entre mulleres e homes e establece, sobre a base dun diagnóstico previo, as necesidades, os obxectivos, as directrices básicas de convivencia e actuacións, incluíndo a mediación na xestión dos conflitos, e contendo actuacións preventivas, reeducadoras e correctoras.

Traballar a convivencia é visto pola comunidade educativa como unha necesidade, e o plan de convivencia establece as liñas de actuación a seguir no centro en canto a esta se refire.

O plan entende os conflitos dende un punto de vista dinámico e pacífico, e quere ser un instrumento útil no seu afrontamento por parte dos docentes e do alumnado e poder transmitir ás familias a conveniencia dunha educación para a paz.

Preténdese que este plan regule as relacións que se establecen dentro do centro e que harmonice as relacións do centro coa contorna.

2. MARCO LEGAL

Este Plan toma como documentos de referencia para a súa redacción as seguintes disposicións legais:

- Lei orgánica 2/2006, de 3 de maio de 2006, de educación.
- Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa
- Decreto 105/2014, de 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 330/2009, de 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa
- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.
- ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro. Pola que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN.

3.1. CONTEXTUALIZACIÓN

O noso Centro está situado na rúa Marqués de Valterra, na súa zona educativa conviven familias de distintos niveis socio-culturais e económicos, predominando o medio-baixo; recibe alumnado do Fogar San José, así como de Cruz Vermella. Do primeiro, veñen nenos e nenas con problemas familiares importantes e da segunda, alumnos e alumnas de familias inmigrantes ou en situación de refuxiados políticos, esta condición trae consigo a incorporación de alumnado en distintos momentos do curso, así como tamén a súa marcha ao longo do mesmo. Como consecuencia resulta dificultoso para o profesorado formar grupos consolidados que establezan lazos entre os seus membros, coas dificultades de convivencia e adaptación tanto dos alumnos de nova incorporación como para o grupo do que vai formar parte.

3.2. ANÁLISE DA SITUACIÓN ESCOLAR

As accións desenvolvidas no ámbito da convivencia realizábanse ao abeiro do antigo Plan e das distintas normativas (ordes, decretos e leis) que ían ditando dende a Consellería ou o Ministerio; todas elas, actuacións individuais (a nivel de titorías ou profesorado) ou máis institucionais onde interviñan o Equipo directivo ou o Departamento de Orientación. Poderíamos clasificar estas accións da seguinte maneira:

- Traballo da convivencia dende a prevención:
 - Plans de acollida de familias, alumnado novo, profesorado novo.
 - Programa de HHSS
 - PAT : Trabállanse as normas do centro da aula e dos diferentes espazos como comedor, biblioteca..
 - Plan de Atención á Diversidade.
- Traballo a nivel tutorial especialmente e de todo o profesorado:
 - Normas de aula.
 - Dereitos e deberes do alumnado.
 - Normas de diferentes espazos do centro.
- Información e colaboración das familias:
 - Divulgación de todos os plans do centro e en especial das normas de convivencia.
 - Información e colaboración ante un determinado conflito
- Resolución do conflito mediante a mediación.
 - Falando co profesor en privado
 - O profesorado dá consellos con pautas a seguir.
 - Intervención do Equipo Directivo ou do DO.
 - Implicación das familias na resolución de conflitos
 - Acódeuse á vía punitiva cando afectan a danos do material ou faltas de respecto ao profesorado ou ao alumnado

3.3. DETECCIÓN DE NECESIDADES

En E. Infantil os conflitos máis habituais na aula débense a non saber respectar quendas, nin espazos, cando isto ocorre hai un conflito que, habitualmente, se soluciona coa intervención do adulto, mediando e recordando as normas do lugar do Centro no que se dea o conflito.

Hai algún outro tipo de conflitos que obedecen ao comportamento individual con algún tipo de conducta específica (agresividade, falta de normas...) cando é así, trátase de solucionalo na clase, comunicarllo á súa familia para dar pautas, e, se é necesario, solicítase a intervención

do Departamento de Orientación.

En Primaria os principais conflitos, débense a malos entendidos por cuestións de idioma ou cultura, falta de respecto entre compañeiros, pelexas e enfrontamentos á hora do recreo, condutas disruptivas na aula, condutas agresivas (físicas ou verbais) realizadas de xeito intencionado.

En canto as familias, poden xurdir conflitos; pero, en xeral as relacións coas mesmas son boas. As posibles diferenzas de opinión ou situacións conflictivas que puideran aparecer, trátanse nas titorías ou co Equipo Directivo. É necesario que as familias coñezan as normas que se aplican no colexio para reforzalas en casa e poder traballar na mesma liña no ámbito da convivencia escolar. Nalgúns casos haberá que dar estratexias, axuda e orientación concretas a algunha familia concreta que o precise.

Con relación ao profesorado, a maior parte teñen aquí o destino definitivo o que lle da un carácter estable. Traballa dende as titorías aspectos de convivencia establecida no PAT ou no Plan de HHSS. Todo o profesorado está implicado coa formación do alumnado para que cheguen a ser persoas capaces de identificar o conflito e darlle una solución pacífica.

Hai que facer constar que no Centro traballa persoal non docente, como as coidadoras de comedor, que coñecen e reforzan as normas do colexio no seu tempo e espazo; un conserxe e unha coidadora.

4. OBXECTIVOS DO PLAN DE CONVIVENCIA.

4.1. OBXECTIVOS XERAIS

- Facilitarlles aos órganos de goberno e ao profesorado instrumentos e recursos en relación coa prevención da violencia e a mellora da convivencia no centro.
- Concienciar e sensibilizar a comunidade educativa sobre a importancia dunha adecuada convivencia escolar e sobre os procedementos para melloralala e acadar un ambiente educativo que permita o óptimo

aproveitamento dos recursos que a sociedade pon á disposición do alumnado.

- Fomentar no noso centro os valores, as actitudes e as prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas e avanzar no respecto á diversidade e no fomento da igualdade entre homes e mulleres.
- Facilitar a prevención, a detección, o tratamento, o seguimento, a xestión e a resolución dos conflitos que se poidan producir no centro e aprender a utilizalos como fonte de experiencia e aprendizaxe.
- Facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia, especialmente do acoso escolar, da violencia de xénero e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.
- Facilitar a conciliación ou a mediación para a resolución pacífica dos conflitos.
- Dotar a comunidade educativa dos recursos necesarios para a xestión do conflito.
- Contribuír desde o ámbito da convivencia á adquisición das competencias básicas, particularmente das competencias social e cidadá e para a autonomía e iniciativa persoal.
- Fomentar e facilitar a participación, a comunicación e a cooperación das familias no mantemento da convivencia no centro.
- Adquisición por parte do alumnado das competencias necesarias para lograr unhas relacións sans consigo, cos demais e co medio no que vive.
- Instaurar o sentimento de pertenza a un grupo, sentíndose todos os seus membros ben acollidos, respectados e seguros.
- Establecer, incrementar e consolidar as relacións con entidades e institucións do contorno que contribúan á construción de comunidades educadoras e a unha convivencia de calidade que potencie os dereitos e as liberdades fundamentais.

4.2. OBXECTIVOS ESPECÍFICOS

A. Coidar do entorno

- Considerar a aula e o centro como un espazo propio a manter limpo e ordenado.
- Organizar correctamente o uso de espazos e tempos no colexio.
- Coidar as aula e zonas compartidas.
- Respectar as instalacións.
- Desenvolver actitudes ecoloxista.

B. Coidar das nosas relacións

- Participar democraticamente na xestión da aula e do centro.
- Entender a diversidade como un valor para a comunidade: empregar metodoloxías na aula que favorezan o respecto a diversidade.
- Establecer un marco de normas establecidas democraticamente coa participación de todos e todas.
- Usar o diálogo para a resolución dos conflitos.
- Fomentar unha actitude aberta e empática.
- Empregar o reforzo positivo na realización das tarefas da aula.
- Traballar actitudes de confianza, a cohesión do grupo
- Unificar criterios entre o profesorado, coordinarse para a toma das diferentes decisións pedagóxicas para o traballo co alumnado.

C. Coidar de nós mesmos.

- Afrontar positivamente o conflito tomado como oportunidade para mellorar.
- Fomentar o esforzo fronte a competitividade.
- Aproveitar cada conflito de convivencia para traballar cos protagonistas a reflexión e o análise que os leven a considerar mellores alternativas de cara a ocasións futuras.
- Traballar HHSS
 - confiar en nós mesmos e nos demais.
 - comprender e expresar as nosas emocións e autocontrolar a frustración.
 - ser empáticos.
- Establecer unha boa comunicación.

5. COMISIÓN DE CONVIVENCIA

Atendendo ao establecido no artigo 6. A comisión de convivencia, do **Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar**, a comisión de convivencia terá un carácter consultivo e desempeñará as súas funcións por delegación do consello escolar, para facilitar o cumprimento das competencias que ten asignadas en materia de convivencia escolar e velará pola correcta aplicación do disposto no plan de convivencia e nas normas de convivencia do centro.

5.1. COMPOSICIÓN

A constitución da Comisión da Convivencia no centro levarase a cabo seguindo as instrucións establecidas para tal fin no Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

Ao abeiro do Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar, a Comisión de Convivencia queda composta, segundo o *artigo 6º apartado 2 que recolle a composición do Comisión de Convivencia*, polos seguintes membros:

- Coordinadora: orientadora do centro.
- Dous representantes do profesorado pertencentes ao C. Escolar.
- Representante das nais e pais no Consello Escolar.
- Representante do persoal non docente no Consello escolar.

O nomeamento dos membros elixidos será por un período de dous anos e será renovable por outros dous. Se un dos membros perde a súa representatividade, nomearase un substituto, que exercerá o cargo polo tempo que reste.

5.2. REUNIÓN

Atendendo ao citado no artigo 6, apartado 3 do **Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar**, a Comisión de Convivencia manterá tres reunións anuais de carácter ordinario, e con carácter extraordinario cantas veces sexa convocada pola súa presidencia, por iniciativa propia ou por proposta de, polo menos, unha terceira parte dos seus membros.

5.3. FUNCIÓNS ESPECÍFICAS

Ó abeiro do disposto no artigo 6 apartado 4 do **Decreto** anteriormente citado, esta Comisión da Convivencia Escolar ten como **funcións específicas** as seguintes:

- Elaborar o plan de convivencia do centro e dinamizar todos os sectores da comunidade educativa, incorporando as súas iniciativas e achegas no procedemento de elaboración, desenvolvemento e seguimento do citado plan.
- Adoptar as medidas preventivas necesarias para garantir os dereitos de todos os membros da comunidade educativa e o cumprimento das normas de convivencia do centro.
- Impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia escolar, especialmente o fomento de actitudes para garantir a igualdade entre homes e mulleres, a igualdade de trato de todos os membros da comunidade educativa e a resolución pacífica de conflitos.
- Propor ao consello escolar as medidas que considere oportunas para mellorar a convivencia, así como dar conta a este, cando menos dúas veces ao longo do curso, das actuacións desenvolvidas

e das correccións e medidas disciplinarias impostas.

- Propor, de ser o caso, á persoa titular da dirección do centro persoas que poidan formar parte do equipo de mediación.
- Coñecer o cumprimento efectivo das correccións e medidas correctoras nos termos en que fosen impostas e informar ó consello escolar sobre o grao de cumprimento da normativa vixente
- Realizar o seguimento dos compromisos de convivencia subscritos ao centro
- Elaborar unha memoria anual sobre a análise da convivencia e conflictividade no centro, na cal se reflictan as iniciativas no ámbito do centro sobre a materia. Este informe será trasladado ao consello escolar do centro e ao correspondente servizo territorial de Inspección Educativa
- Desenvolver diferentes actividades para a prevención e /ou solución de posibles conflitos que poidan xurdir no ámbito educativo.
- Coordinar a mellora do clima escolar, a través da función titorial e propoñer accións cooperativas.
- Asesorar ao resto do profesorado na inclusión de dinámicas de aula, que propicien a mellora da convivencia e a resolución pacífica de conflitos.
- Aqueloutras que lle sexan encomendadas polo consello escolar do centro ou polo órgano da Administración Educativa con competencia na materia.

5.4. COMPETENCIAS

As **competencias** da comisión de convivencia escolar son as seguintes:

- Seleccionar aqueles ámbitos do PAT que máis inciden na convivencia e revisar a súa adecuación.
- Velar pola incorporación e tratamento no PAT de contidos relacionados coas habilidades sociais, a intelixencia emocional, a

autoestima, a resolución pacífica de conflitos, a mediación e dinámicas de grupo.

- Colaborar na dinamización do plan de convivencia
- Coordinar actuacións no centro, a realizar desde a titoría, promotoras de valores democráticos de convivencia, de negociación e diálogo e de cultura de paz.
- Colaborar co departamento de orientación no deseño e desenvolvemento de programas facilitadores da detección de dificultades de convivencia e de relación.
- Realizar un informe anual sobre o estado da convivencia, con propostas de mellora en función dos logros acadados e das dificultades existentes.
- Promover a participación das familias informándoas e asesorándoas, en especial no relacionado coa convivencia democrática.
- Valorar as posibilidades de colaboración con organizacións, institucións e colectivos do contorno que poidan completar e reforzar o traballo de centro.

6. ACTUACIÓNS, MEDIDAS E/OU PROGRAMAS PARA FAVORECER A CONVIVENCIA.

A. ACTUACIÓNS PREVENTIVAS PARA DETECCIÓN DA CONFLICTIVIDADE.

ACTUACIÓNS DE COORDINACIÓN		
DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado 	<p>Coordinación e consenso nas normas e decisións</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reunións, claustros: Debate, argumentación, toma e cumprimento de decisión. • Coordinación de principio de curso • Criterios de elección dos titores • Organización dos grupos (1º,3º,5º) 	<p>Equipo directivo Comisión de convivencia Claustro</p>

ACTUACIÓNS ORGANIZATIVAS		
DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado • Profesorado 	Entradas e saídas: <ul style="list-style-type: none"> • O alumnado formará filas á entrada e saída • O profesorado que teña clase á primeira (entrada) ou última hora (saída) conducirá a fila 	Profesorado

ACTIVIDADES DE ACOLLIDA		
DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • As familias novas 	Reunións informativas <ul style="list-style-type: none"> • NOF • Normas de convivencia • Principios pedagóxicos do centro 	O equipodirectivo O profesorado titor/a Orientación
<ul style="list-style-type: none"> • Ao alumnado da titoría 	Actividades de titoría <ul style="list-style-type: none"> • NOF • Normas de convivencia. • Dereitos e deberes do alumnado e das familias. • Medidas correctoras • Actividades de cohesión do grupo 	O profesorado titor/a Especialistas
<ul style="list-style-type: none"> • Familias • Alumnado • Persoal non docente 	Actividades extraescolares <ul style="list-style-type: none"> • Organización e funcionamento <ul style="list-style-type: none"> • Comunicacións as familias • Información ao alumnado por partedo monitoriado 	Equipo directivo ANPA Profesorado Consello Escolar Monitoriado
<ul style="list-style-type: none"> • Familias • Alumnado 	Servizo do comedor <ul style="list-style-type: none"> • Organización e funcionamento <ul style="list-style-type: none"> • Circular informativa ás familias • Información ao alumnado por partedo/a responsable comedor 	Equipo directivo Consello Escolar Coidadores
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado novo 	<ul style="list-style-type: none"> • Acollida e entrega de información 	Equipo directivo
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado • Profesorado 	Organización dos cambios de clase. <ul style="list-style-type: none"> • Puntualidade do profesorado • O profesorado que teña clase noutra aula irá a buscar/levar ao alumnado. 	Profesorado

<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado • Profesorado 	<p>Organización dos recreos: Número de profesores:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Infantil: segundo ratio. • Primaria: segundo ratio. • Prefixadas para cada profesor/a • Especial atención ao alumnado de : <ul style="list-style-type: none"> - NEE - Condutas disruptivas. 	Profesorado
<ul style="list-style-type: none"> • Aula/clase 	<p>Organización da aula: grupo, individual, parellas...</p> <p>Tendo en conta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Non discriminación • Fomentar a interrelación 	Profesorado
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado • Coidadores do comedor 	<p>Organización do comedor: Segundo o establecido no Plan do comedor (NOF)</p>	Equipo directivo Consello Escolar
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado • Monitoriado • Profesorado 	<p>Organización actividades extraescolares:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Entradas e saídas. (NOF) • Normas de convivencia. (NOF) 	Equipo directivo Profesorado ANPA Cons. Escolar

ACTUACIÓNS PARA PREVER A VIOLENCIA DE XÉNERO

DESTINATARIOS	PROCEDIMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> • Alumnado 	<p>Actividades de sensibilización da igualdade de homes e mulleres</p> <ul style="list-style-type: none"> • Día da non violencia de xénero • Lectura de contos que traballen a igualdade/ emociónes 	Todo o profesorado

ACTUACIÓNS PARA PREVI R A DISCRIMINACIÓN		
DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> Comunidade educativa 	<p>Actividades de sensibilización da comunidade educativa na non discriminación por razón de raza, sexo, procedencia e condición persoal ou social:</p> <ul style="list-style-type: none"> Día de convivencia Día da muller traballadora Actividades do día da Paz Lecturas sobre a non discriminación Recollida de novas Realización de debuxos, murais... 	<p>Todo o profesorado</p>

ACTUACIÓNS PARA PREVI R O ACOSO		
<ul style="list-style-type: none"> Actividades de titoría: <ul style="list-style-type: none"> Establecemento das normas de aula. Dereitos e deberes do alumnado. Actividades específicas dirixidas á prevención do acoso Actividades formativas: alumnado, profesorado e familias (Plan Director para a mellora da Convivencia Escolar) Asesoramento do departamento de Orientación. Vixilancia extrema das zonas comúns: patios, recreos, cambios de clase, servizos... 		
ACTUACIÓNS CURRICULARES		
DESTINATARIOS	PROCEDEMENTO	RESPONSABLES
<ul style="list-style-type: none"> Alumnado 	<ul style="list-style-type: none"> Coordinación das programacións docentes e desenvolvemento do currículo entre o profesorado que imparta a mesma área e/ou nivel 	<p>Profesorado CCP</p>
<ul style="list-style-type: none"> Alumnado 	<ul style="list-style-type: none"> Establecemento de diferentes estratexias metodolóxicas adaptadas á diversidade do alumnado e ao alumnado con NEE 	<p>Profesorado</p>
<ul style="list-style-type: none"> Alumnado 	<ul style="list-style-type: none"> Avaliación do progreso do alumnado con obxectivo de establecer proxectos de mellora 	<p>Profesorado</p>
<ul style="list-style-type: none"> Profesorado 	<ul style="list-style-type: none"> Avaliación da práctica docente co obxectivo de establecer proxectos de mellora 	<p>Profesorado</p>

B. ACTUACIÓN FORMATIVAS EN MATERIA DE CONVIVENCIA ESCOLAR

PARA O ALUMNADO	Programas formativos: Plan Director. Aplicación do programa de HHSS. Plan de acollida.
PARA O PROFESORADO	Cursos de Formación
PARA AS FAMILIAS	Informacións a nivel tutorial.

7. PROTOCOLO DE ACOSO ESCOLAR

Para os casos especiais de alumnos/as que protagonicen posibles situacións de acoso e intimidación entre iguais teremos en conta os protocolos establecidos na publicación editada pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da Xunta de Galicia, no ano 2007, Plan de Convivencia do Centro, no seu anexo XIII.

A. PROTOCOLO DE ACTUACIÓN UNHA VEZ DETECTADO O ACOSO.

Aínda que a liña de actuación prioritaria que se recolle nesta publicación vai enfocada á prevención e á paulatina mellora da convivencia escolar, cómpre establecer protocolos comúns de actuación unha vez que situacións graves, como o acoso, están documentadas e probadas.

É imprescindible diferenciar claramente outro tipo de manifestacións violentas (sen continuidade no tempo, sen inferioridade dalgunha das persoas participantes,...) dos casos de verdadeiro acoso escolar. As situacións de acoso veñen definidas pola coincidencia simultánea de:

- Evidente intención de facer dano.
- Condutas agresivas reiteradas.

- Desequilibrio de forzas entre a persoa ou persoas acosadoras e a vítima.

Non debemos esquecer tampouco que calquera membro da comunidade educativa ten a obriga de poñer en coñecemento do equipo directivo do centro a posible existencia de indicios razoables dunha situación desta índole. A partir desta detección hai que realizar unha recollida de información e contraste da mesma, que permita tomar a decisión máis axeitada a cada caso concreto.

Podemos acudir a distintos modelos de recollida e estruturación da información para facilitar a tarefa de investigación que hai que levar a cabo. Unha vez constatado que realmente se está ante un caso de acoso escolar:

- 1) A dirección do centro redactará un informe no que se reflectan os datos significativos recollidos na investigación, que se remitirá á Inspección Educativa.
- 2) O centro informará da situación á Delegación Provincial da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria e á Fiscalía de Menores. Estas institucións débense poñer en contacto cos Servizos Sociais do Concello, se existen e, de non existir, con Vicepresidencia da Igualdade e do Benestar.
- 3) Convén estar en contacto cos distintos servizos e institucións para realizar actuacións coordinadas.
- 4) A dirección do centro manterá informado do proceso que se está a seguir ao Consello Escolar, que é o responsable de impoñer as oportunas correccións. O expediente seguirá o curso establecido no Real Decreto 732/1995, do 5 de maio de 1995, dereitos e deberes dos alumnos e normas de convivencia (Capítulo III). En todo caso, ao intervir a Fiscalía de Menores, o expediente quedará en suspenso en espera da correspondente resolución xudicial.
- 5) O centro educativo arbitrará medidas de actuación, complementarias ás correctivas, que permitan paliar os efectos negativos da situación de acoso e eviten que se repita. Para a organización das mesmas é fundamental ter en conta a información recollida ao longo do proceso de investigación para poder adaptalas a cada caso en concreto en

función das súas características. Estas actuacións levaranse a cabo coa vítima, coa persoa ou persoas agresoras e coas persoas observadoras en particular, e, dun xeito máis global, con toda a comunidade educativa. É moi importante a contextualización destas actuacións e que nelas estean involucradas todas as persoas ou institucións que poidan contribuír positivamente.

- 6) Estas actuacións deben ser coñecidas polo Consello Escolar, que valorará a súa eficacia.

8. NORMAS DE CONVIVENCIA, DEREITOS E DEBERES.

8.1. NORMAS XERAIS DE COMPORTAMENTO E CONVIVENCIA

- Como norma xeral establécese o mutuo respecto e colaboración entre todos os membros da Comunidade Educativa. É deber fundamental de todos e todas.
- Crear un clima de convivencia e eficacia educativa, nun proceso aberto no que, cun máximo de liberdade, prime a autorresponsabilidade e o compromiso mutuo de respectar e garantir os dereitos dos outros.
- É obrigación do alumnado asistir a clase e permanecer no centro durante as horas lectivas.
- Todos os membros da Comunidade Educativa están obrigados a coidar e facer coidar o edificio e facer un bo uso do mobiliario e do material propio, alleo e/ou común.
- Cada grupo de alumnos/as é responsable do coidado e mantemento da aula na que realizan as súas tarefas, e está obrigado individual, se é posible determinar o autor/a dos feitos, ou colectivamente, a reparar os danos causados ou facerse cargo dos custos económicos da súa reparación.
- O equipo de profesores/as que imparte clase no grupo, coordinado polo titor/a, velará ao longo do curso pola limpeza e bo estado da clase. A actitude do alumnado que reiteradamente lixe

o material da aula será considerada falta leve, e ademais os alumnos/as deberán limpar a aula ou material para deixalo como estaba. Todo deterioro provocado por un uso indebido deberá ser reparado, e, no seu caso, aboado polo seu autor/a ou autores/as. Este feito será obxecto de falta leve.

- O alumnado e os demais membros da comunidade educativa usarán as papeleiras para depositar calquera tipo de lixo e de residuos.
- Cómpre vir ao centro limpo e aseado.
- Os corredoiros son dependencia de paso, polo que hai que gardar orde, evitando accións tales como gritos, carreiras, aglomeracións, etc. Durante as horas de clase non se pode permanecer nos corredoiros.
- A Sala de Profesores/as é o lugar de reunión do profesorado. O acceso do alumnado a esta dependencia queda limitado a especiais circunstancias. En caso de acceder terá que chamar e solicitar permiso para entrar.
- Non se permitirá a entrada ao centro de persoas alleas á comunidade escolar. Ningún adulto que non teña autorización por parte de dirección poderá acceder aos pisos superiores. O horario da Anpa quedará sempre establecido en horario escolar, sen acceder a outras dependencias que non sexan as súas, requirindo permiso para facelo en casos excepcionais.
- Todas as dependencias do centro se empregarán para uso educativo ou de labor da comunidade educativa para a mellora do funcionamento do centro.

8.2. DEREITOS E DEBERES DO PROFESORADO

DEREITOS DO PROFESORADO
a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
b) A desenvolver a súa función docente nun ambiente educativo adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.
c) A participar e recibir a colaboración necesaria para a mellora da convivencia escolar e da educación integral do alumnado.
d) A que se lle recoñezan as facultades precisas para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e servizos complementarios e extraescolares.
e) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións docentes.
f) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV da presente lei.
g) A acceder á formación necesaria na atención á diversidade e na conflitividade escolar e recibir os estímulos máis adecuados para promover a implicación do profesorado en actividades e experiencias pedagóxicas de innovación educativa relacionadas coa convivencia e a mediación.

DEBERES DO PROFESORADO
a) Respetar e facer respectar as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.
b) Adoptar as decisións oportunas e necesarias para manter un adecuado ambiente de convivencia durante as clases e as actividades e servizos complementarios e extraescolares, corrixindo, cando lle corresponda a competencia, as condutas contrarias á convivencia do alumnado ou, en caso contrario, pondoas en coñecemento dos membros do equipo directivo do centro.
c) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.

d) Informar ás nais e pais ou ás titoras ou titores sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos ou fillas ou pupilos ou pupilas, cumprindo as obrigacións de dispoñibilidade dentro do horario establecido no centro para a atención aos mesmos que lle impoña a normativa de aplicación.

e) Informar aos responsables do centro docente e, no seu caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sigilo profesional sobre a información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.

8.3. DEREITOS E DEBERES DO ALUMNADO

DEREITOS DOS ALUMNOS/AS
a) A recibir unha formación integral e coeducativa que contribúa ao pleno desenvolvemento da súa personalidade nun ambiente educativo de convivencia, liberdade e respecto mutuo.
b) A que se respecten a súa identidade, integridade e dignidade persoais.
c) Á protección integral contra toda agresión física ou moral, e en particular contra as situacións de acoso escolar.
d) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa, nos termos previstos no título IV da Lei 4/2011 do 20 de xuño.
e) A participar na confección das normas de convivencia e na resolución pacífica de conflitos e, en xeral, a participar na toma de decisións do centro en materia de convivencia.
f) A asistir á escola.
g) A recibir una educación completa e una avaliación xusta.
h) A ter horarios adecuados á miña idade, con tempo para estudar e tempo para xogar.
i) A ter una escola limpa e segura, e a ser atendido en caso de accidente.
j) A ter espazos e materiais adecuados á miña idade.
k) A ter os meus propios materiais.

l) A expresar a miña opinión, e a que a escoiten.

m) A ser respectado polos profesores/as e os demais adultos da escola.

n) A ser respectado polos meus compañeiros, a que non me molesten nin que me fagan dano.

o) A ser aceptado e ter as mesmas oportunidades que os demais.

p) A que me axuden cando o necesito e a que me acepten tal como son.

q) A coñecer estas normas e participar na súa redacción.

DEBERES DOS ALUMNOS/AS

a) De participar e colaborar na mellora da convivencia escolar e na consecución dun adecuado clima de estudo no centro, respectando o dereito dos seus compañeiros/as á educación.

b) Respetar a dignidade e as funcións e orientacións do profesorado no exercicio das súas competencias, recoñecéndoo como autoridade educativa do centro, de obedecer e seguir as directrices do profesorado respectando a el/a e aos demais adultos da escola.

c) De respectar a liberdade de conciencia, as conviccións relixiosas e morais, a igualdade de dereitos entre mulleres e homes e a dignidade, integridade e intimidade dos restantes membros da comunidade educativa, é dicir, de tratar por igual a todos/as, sen importar idade, sexo, raza...

d) De respectar e coidar as instalacións, mobles e materiais do centro.

e) De intervir, a través das canles regulamentarias, en todo aquilo que afecte a convivencia do noso colexio.

f) De asistir a clase con puntualidade e co material preciso.

g) De estudar.

h) De estar limpo e aseado, e de axudar a manter limpa a escola.

i) De respectar as cousas dos demais.

j) De respectar aos compañeiros/as, de non molestalos, non meterse co eles nin abusar dos débiles.

k) De ser solidario e tolerante.

l) De respectar estas normas de organización, convivencia e disciplina do noso centro.

8.4. DEREITOS E DEBERES DAS FAMILIAS

DEREITOS DAS FAMILIAS
a) A ser respectados e recibir un trato adecuado polo resto da comunidade educativa.
b) A estar informados sobre o progreso da aprendizaxe e integración socioeducativa dos seus fillos/as ou pupilos/as, para o que se lles facilitará o acceso ao profesorado e aos membros dos equipos directivos dos centros docentes.
c) A recibir información sobre as normas que regulamentan a convivencia nos centros docentes.
d) A ser oídos, nos termos previstos pola presente lei, nos procedementos disciplinarios para a imposición de medidas correctoras de condutas contrarias á convivencia dos seus fillos/as.
e) A participar no proceso educativo a través de consultas e outros procedementos de participación directa que estableza a Administración educativa.

DEBERES DAS FAMILIAS
a) Coñecer, participar e apoiar a evolución do seu proceso educativo, en colaboración co profesorado e cos centros docentes.
b) Coñecer as normas establecidas polos centros docentes, respectalas e facelas respectar, así como respectar e facer respectar a autoridade e as indicacións ou orientacións educativas do profesorado no exercicio das súas competencias.
c) Fomentar o respecto polos restantes compoñentes da comunidade educativa.
d) Colaborar cos centros docentes na prevención e corrección das condutas contrarias ás normas de convivencia dos seus fillos/as.

8.5. DEREITOS E DEBERES DO PERSOAL NON DOCENTE

DEREITOS DO PERSOAL NON DOCENTE
a) A ser respectado, recibir un trato adecuado e ser valorado polo resto da comunidade educativa e a sociedade en xeral no exercicio das súas funcións.
b) A desenvolver as súas funcións nun ambiente adecuado no que se preserve en todo caso a súa integridade física e moral.
c) A participar, no exercicio das súas funcións, na mellora da convivencia escolar.
d) Á protección xurídica adecuada ás súas funcións.
e) A participar directamente no proceso educativo cando sexa consultado pola Administración educativa.

DEBERES DO PERSOAL NON DOCENTE
a) Respetar e colaborar, no exercicio das súas funcións, para facer que se respecten as normas de convivencia escolar e a identidade, integridade e dignidade persoais de todos os membros da comunidade educativa.
b) Colaborar activamente na prevención, detección e erradicación das condutas contrarias á convivencia e, en particular, das situacións de acoso escolar.
c) Informar aos responsables do centro docente e, no seu caso, á Administración educativa das alteracións da convivencia, gardando reserva e sixilo profesional sobre a información e circunstancias persoais e familiares do alumnado.
d) Gardar sixilo e confidencialidade respecto das actuacións relacionadas co ámbito educativo das que tivese coñecemento.

8.6. CONDUCTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA

CONDUTAS GRAVES

- a) As agresións físicas ou psíquicas, as injurias e as ofensas graves, as ameazas e as coaccións contra os demais membros da comunidade educativa.
- b) Os actos de discriminación grave contra membros da comunidade educativa por razón de nacemento, raza, sexo, orientación sexual, capacidade económica, nivel social, conviccións políticas, morais ou relixiosas, discapacidades físicas, sensoriais ou psíquicas, ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social.
- c) Os actos individuais ou colectivos de desafío á autoridade do profesorado e ao persoal de administración e de servizos que constitúan unha indisciplina grave: desobedecer, insultar ou ofender gravemente ás persoas do colexio.
- d) A gravación, manipulación e difusión por calquera medio de imaxes ou informacións que atenten contra o dereito á honra, a dignidade da persoa, a intimidade persoal e familiar e a propia imaxe dos demais membros da comunidade educativa.
- e) As actuacións que constitúan acoso escolar consonte o establecido polo artigo 28 da Lei 4/2011, do 30 de xuño.
- f) A suplantación de personalidade en actos da vida docente e a falsificación, alteración ou subtracción de documentos académicos.
- g) Os danos graves causados de forma intencionada ou por negligencia grave ás instalacións e materiais dos centros docentes, incluídos os equipos informáticos e o software, ou aos bens doutros membros da comunidade educativa ou de terceiros, así como a súa subtracción.
- h) Os actos inxustificados que perturben gravemente o normal desenvolvemento das actividades do centro, incluídas as de carácter complementario e extraescolar.
- i) As actuacións gravemente prexudiciais para a saúde e integridade persoal dos membros da comunidade educativa do centro, ou a incitación ás mesmas.
- j) Portar calquera obxecto, substancia ou produto gravemente perigoso para a saúde ou a integridade persoal de calquera membro da comunidade educativa. En todo caso, reputarase indisciplina grave a resistencia ou a negativa a entregar os obxectos a que se refire o punto terceiro do artigo 11 da Lei 4/2011 cando se é requirido para iso polo profesorado.
- k) Calquera acto dos anteriores que se producen fóra do recinto escolar noutras situacións, sempre que estivesen motivadas ou directamente relacionadas coa vida

CONDUTAS LEVES

- a) As condutas tipificadas como agresión, inxuria ou ofensa, os actos de discriminación, os actos de indisciplina, os danos, os actos inxustificadas e as actuacións prexudiciais do artigo anterior que non alcancen a gravidade requirida en devandito precepto.
- b) Portar calquera obxecto, sustancia ou produto expresamente prohibido polas normas do centro perigoso para a saúde ou integridade persoal do alumnado ou dos demais membros da comunidade educativa ou que perturbe o normal desenvolvemento das actividades docentes, complementarias ou extraescolares, cando non constitúa conduta gravemente prexudicial para a convivencia de acordo co apartado j) do artigo anterior.
- c) A inasistencia inxustificada a clase e as faltas reiteradas de puntualidade, nos termos establecidos polas normas de convivencia do centro, así como os retrasos en entradas ao colexio, clases ou actividades e a permanencia fóra das aulas durante as horas de clase.
- d) A reiterada asistencia ao centro sen o material necesario e equipamento preciso para participar activamente no desenvolvemento das clases, cadernos, lapis, libros, etc.
- e) As demais condutas que se tipifiquen como tales nas normas de convivencia do centro.
- f) Non respectar as normas de entrada e saída do colexio.
- g) Non seguir as orientacións dun profesor/a.
- h) Non respectar o dereito á aprendizaxe dos compañeiros/as.
- i) Contribuír dalgún xeito ao deterioro e falta de limpeza do material, mobiliario ou instalacións do centro, pertenzas dos/as compañeiros/as ou propias.
- j) Realizar xogos que estean prohibidos e que poidan causar danos nos demais.
- k) Entrar no recinto escolar por sitio distinto ao establecido.
- l) Retraso sistemático na devolución dos libros da biblioteca.
- m) Acudir mal vestido ou con falta de hixiene ou aseo persoal.
- n) Aquela conduta que a xuízo do profesor/a supoña incumprimento das súas obrigas.

9. MEDIDAS CORRETORAS DAS CONDUCTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA.

9.1. PROCEDEMENO PARA AS MEDIDAS CORRETORAS DAS CONDUCTAS GRAVES

PROCEDEMENTO CONCILIADO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUTAS GRAVES
a) Explicación oral dos feitos por parte dos alumnos/as ó titor/a, profesorado implicado e Comisión de Convivencia, oída a Dirección.
b) Nomeamento dun membro do equipo de mediación como persoa instrutora. Será elixido polo equipo de mediación.
c) A persoa instrutora decidirá as medidas reeducadoras a adoptar, que poden ser: <ul style="list-style-type: none">- Reparación dos danos causados, de selo caso (O alumnado está obrigado a reparar os danos que causase, individual ou colectivamente, de forma intencionada ou por negligencia, ás instalacións e materiais dos centros docentes, incluídos os equipos informáticos e o software, e aos bens doutros membros da comunidade educativa, ou a facerse cargo do custo económico da súa reparación. Así mesmo, está obrigado a restituír o subtraído ou, se non fose posible, a indemnizar o seu valor. As nais e pais ou as titoras ou titores serán responsables civís nos termos previstos pola lexislación vixente). Cando se incorra en condutas tipificadas como agresións físicas ou morais, deberá repararse o dano moral causado mediante a presentación de escusas e o recoñecemento da responsabilidade dos actos, ben en público ou en privado, segundo corresponda pola natureza dos feitos, e de acordo co que determine a resolución que imponha a corrección da conduta.- Suspensión do recreo durante unha semana realizando as seguintes tarefas: relato escrito dos feitos por separado; relato escrito de accións que puidesen evitar chegar a esa situación; redacción de cartas pedindo desculpas ás partes afectadas; realización de traballos en grupo como a elaboración dun cartel coas normas de convivencia para esa situación ou realizar un pacto de respecto; relato conxunto dos feitos consesudamente.

PROCEDIMENTO DISCIPLINARIO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUCTAS GRAVES

a) Incoación do procedemento por parte do Director/a do centro, por iniciativa propia, por petición do profesorado ou do titor/a do alumno/.

b) Tramitación do procedemento disciplinario, de xeito que os profesores/as, a familia, o consello escolar e o inspector/a de educación poidan coñecer o sucedido e as sancións impostas. A instrución dun expediente disciplinario rexerase polo disposto na lei, coas seguintes aclaracións:

1. Será instruído por un mestre/a do centro, designado polo director/a, que non pertenza ao Consello Escolar e que non estea implicado nos feitos.
2. A ser posible que non sexa mestre/a do alumno/a.
3. De todo elo farase comunicación ás familias e á inspección educativa.

c) Notificación aos pais ou titor, con indicación da conduta que o motiva, as correccións que correspondan e o nome do profesor/a instructor/a. Así mesmo, comunicarase á Inspección Educativa.

d) Durante o procedemento, o Director/a pode adoptar como medidas provisionais o cambio temporal de grupo ou a suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases ou actividades, por un período non superior a cinco días lectivos, notificando aos pais/nais e asistindo á aula de convivencia inclusiva.

e) Finalizada a instrución do procedemento, a persoa instrutora formulará proposta de resolución e dará audiencia ós pais, convocándoos a unha comparecencia en horario lectivo na que poderá acceder a todo o actuado e da cal se estenderá acta.

f) Realizado o trámite de audiencia, a persoa titular da dirección do centro ditará resolución motivada que se pronunciará sobre a conduta do alumno/a e impondrá, se é o caso, a correspondente corrección, así como a obriga de reparar os danos producidos. A resolución notificarase ós pais nun prazo máximo de doce días lectivos desde que se tivo coñecemento dos feitos que deron lugar á incoación do procedemento, e comunicarase á inspección educativa

g) A resolución do Director/a pon fin á vía administrativa e será inmediatamente executiva. Contra a resolución cabe instar a revisión ante o Consello Escolar no prazo de dez días lectivos nos termos previstos na línea f) do artigo 128 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

9.2. ASPECTOS FORMAIS DO PROCEDEMENTO DISCIPLINARIO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUTAS GRAVES

1. No exercicio das funcións de corrección de condutas contrarias á convivencia, a constatación de feitos constitutivos de condutas gravemente prexudiciais para a convivencia deberán formalizarse por escrito, logo da tramitación dos procedementos de corrección.
2. O documento de constatación dos feitos elaborado polo profesorado considérase, agás proba en contrario, acreditación suficiente dos mesmos e polo tanto contará coa presunción de veracidade segundo o establecido no artigo 11.2 da Lei 4/2011, de convivencia e participación da comunidade educativa e deberá conter como mínimo os seguintes datos:
 - a) Lugar, data e hora da comisión da acción ou omisión que dá lugar ao procedemento.
 - b) Descrición da acción ou omisión que determina a incoación do procedemento.
 - c) A norma que se estime infrinxida, sen que esta mención implique a cualificación definitiva da acción ou omisión que dá lugar ao procedemento.
 - d) Nome, apelido, enderezo e datos académicos da alumna ou do alumno, incurso no procedemento, e tamén os datos identificativos dos seus proxenitores ou representantes legais.
 - e) De ser o caso, identificación das persoas que presenciaren a acción ou omisión que dá lugar ao procedemento ou que puidesen achegar datos de interese para a comprobación dos feitos.
 - f) Identificación e sinatura da profesora ou do profesor que elabore o documento.
3. A incoación do procedemento notificarase á nai ou ao pai, á titora ou ao titor legal da alumna ou do alumno, con indicación da conduta que o motiva, as correccións que puidesen corresponder, e o nome do docente instrutor. Así mesmo, comunicarase á Inspección

Educativa.

4. As citacións ás alumnas ou aos alumnos ou, se fosen menores de idade non emancipados, tamén aos seus proxenitores ou representantes legais, realizaranse por calquera medio de comunicación inmediata que permita deixar constancia fidedigna de terse realizado e da súa data.
5. A non comparecencia sen causa xustificada das alumnas ou dos alumnos ou, de ser o caso, dos seus proxenitores ou representantes legais, ou ben a negativa a recibir comunicacións ou notificacións, non impedirá a continuación do proceso de corrección.
6. As audiencias e comparecencias das nais e pais ou das titoras ou titores legais do alumnado menor de idade nos procedementos regulados no capítulo IV deste decreto son obrigatorias para elas e eles, a súa desatención reiterada e inxustificada será comunicada ás autoridades competentes, para os efectos da súa posible consideración como incumprimento dos deberes inherentes á patria potestade ou á tutela.
7. A resolución do procedemento notificarase á nai ou pai, titora ou titor legal da alumna ou do alumno, nun prazo máximo de doce días lectivos dende que se tivo coñecemento dos feitos que deron lugar á incoación do procedemento, comunicándose igualmente á Inspección Educativa.

9.3. PROCEDEMENTO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS
CONDUTAS LEVES.

PROCEDEMENTO DISCIPLINARIO PARA AS MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUTAS LEVES	
MEDIDAS CORRECTORAS DAS CONDUTAS LEVES	COMPETENCIA DE:
a) Amoestación privada ou por escrito.	-O profesorado do alumno/a e/ou titor/a oído este e dando conta a dirección.
b) Comparecencia inmediata ante a dirección.	
c) Realización de traballos específicos en horario lectivo.	-O/A xefe de estudos oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a. -O/A director/a, oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a
d) Realización, en horario non lectivo, de tarefas que contribúan á mellora e desenvolvemento das actividades do centro.	- O titor/a do alumno/a, oído este e dando conta á dirección -O/A xefe de estudos oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a. -O/A director/a, oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a
e) Suspensión do dereito a participar nas actividades extraescolares ou complementarias do centro por un período de ata dúas semanas.	-O/A director/a oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a. -O/A xefe de estudos, oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a

f) Cambio de grupo por un período de ata unha semana.	-O/A xefe de estudos oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a. -O/A director/a, oídos o alumno/a e o seu profesor/a ou titor/a
g) Suspensión do dereito de asistencia a determinadas clases por un período de ata tres días lectivos. Durante o tempo que durase a suspensión, o alumnado haberá de realizar os deberes ou traballos que se determinen para evitar a interrupción no proceso formativo, asistindo á aula de convivencia inclusiva.	-O/A director/a, oídos o alumno/a, os pais, o profesorado de garda e o seu profesor/a ou titor/a
Os apartados a), b) e c) serán notificados mediante a axenda escolar. A familia asinará a nota enviada polo profesorado.	

9.4. PRESCRICIÓN DAS CONDUTAS CONTRARIAS Á CONVIVENCIA E DAS SÚAS MEDIDAS.

- As condutas gravemente prexudiciais para a convivencia prescriben aos catro meses. Interromperá a prescrición a iniciación, con coñecemento do interesado/a, do procedemento para a corrección da conduta, e continuarase o cómputo do prazo de prescrición para o caso de producirse a caducidade do procedemento. As medidas correctoras de ditas condutas prescriben ao ano da firmeza en vía administrativa da resolución que as impón.
- As condutas leves contrarias á convivencia prescriben ao mes. O prazo de prescrición comezará a contarse dende o día en que a conduta se leve a cabo, salvo cando se trate dunha conduta continuada, caso no que o prazo de prescrición non se empezará a computar mentres aquela non cese. As medidas correctoras de ditas condutas prescriben aos catro meses da súa imposición.

9.5. ESTRATEXIAS DE PREVENCIÓN NO CENTRO E NA AULA.

9.5.1. ESTRATEXIAS PREVENTIVAS DE ORGANIZACIÓN DO CENTRO

- Promover a participación na elaboración e revisión dos documentos do centro, destacando os valores e normas que pretenden desenvolver actitudes prosociais de igualdade, respecto e diálogo, fomentando o consenso na toma de decisións.
- Solicitar o apoio e o asesoramento do departamento de orientación ante os indicios ou situacións que poden derivar en posible acoso.
- Reunións periódicas dos titores por ciclos co obxecto de deseñar accións conxuntas para a mellora da convivencia no centro. Adoptar estratexias organizativas que posibiliten a implicación de todo o profesorado nos labores titoriais.
- Difusión á comunidade educativa, a través de diferentes medios, do plan de convivencia e das NOF.
- Garantir que todos os membros da comunidade educativa coñezan os seus dereitos e deberes.
- Organización do centro respectuosa coa diversidade e aceptación desta como un valor positivo, fomentando a inclusión.
- Impulsar nas concrecións curriculares para os distintos cursos o desenvolvemento de todas as competencias básicas, en especial a competencia social e cidadá.
- Rexistro dos conflitos que se producen no centro co fin de ter unha visión global e introducir as modificacións necesarias na regulación da convivencia do centro.
- Divulgar entre o profesorado, alumnado e familias orientacións básicas sobre o acoso e a súa prevención.
- Protocolos de información ante unha situación de acoso.
- Establecer canles para a denuncia de situacións de acoso con garantía de confidencialidade: caixa de reclamacións, queixas e suxestións; taboleiro de denuncias e queixas vía telemática, correo electrónico de solicitude de axuda...
- Vixilancia en zonas comúns: aseos, corredores, recreos, entradas e saídas...
- Mellorar as zonas de ocio, organizar grupos de xogo...

- Introducción de estratexias específicas de desenvolvemento emocional, habilidades sociais e axuda persoal.

9.5.2. ESTRATEXIAS DE PREVENCIÓN NA AULA.

- Inclusión no plan de acción titorial da elaboración de normas de convivencia en cada clase, incluíndo de xeito explícito normas contra o acoso entre os compañeiros ou compañeiras, nas que se sensibilice sobre o dano que produce o maltrato e se faga explícito o rexeitamento a todos os tipos de violencia, así como propostas de recuperación en caso de incumprimento das normas.
- Realizar actividades de tutoría programadas no grupo referidas a:
 - relacións no grupo,
 - fomento da amizade,
 - tarefas colaborativas,
 - sensibilización fronte ao maltrato (respecto pola diferenza, promover a empatía emocional, rachar con mitos como o do chivato, aprender a ofrecer e pedir axuda, diferenciar entre amigos/as e compañeiros/as...),
 - análise das relacións interpersoais, dos sentimentos e dos conflitos
- Traballar no grupo habilidades sociais asertivas que capaciten o alumnado para dar respostas axeitadas en diferentes contextos.
- Facilitarlle ao alumnado canles para que poida comunicarse co profesorado.
- Utilizar sesións de tutoría e xuntas de avaliación para detectar posibles situacións de acoso e/ou ciberacoso, analizando tamén os casos de absentismo escolar.
- Manter a través da acción titorial contactos periódicos coas familias para compartir información e asegurar unha mutua colaboración.
- Seguimento do clima relacional da aula. Aplicación e valoración de cuestionarios sociométricos.

10. INICIACIÓN Á MEDIACIÓN ESCOLAR.

A mediación escolar é unha estratexia de resolución pacífica, na que se lle ofrece a persoas cun conflito sentarse xuntas, voluntariamente, cunha terceira parte neutral (algún membro do Equipo Mediador), falar do seu problema e intentar chegar a un acordo dun xeito positivo e colaborativo.

Tal e como se especifica no artigo 26. Mediación escolar do Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar, os centros poderán utilizar a mediación como estratexia preventiva, resolutiva e reparadora na xestión de calquera conflito entre membros da comunidade educativa.

CARACTERÍSTICAS DA MEDIACIÓN ESCOLAR

O proceso de mediación escolar caracterízase por ser un proceso educativo, voluntario, confidencial, colaborativo e con poder decisorio para as partes. Pódese dicir que as **características** da mediación escolar son as seguintes:

- É unha estratexia pacífica
- É voluntaria
- É un proceso sistemático, hai unha serie de fases que se teñen que desenvolver
- A través dela, os mediadores/as facilitan o encontro
- É un proceso educativo e transformador das persoas
- É unha estratexia de formación de toda a comunidade escolar
- Son as persoas en conflito quen aportan as solucións, aprendendo a xestionar os conflitos
- É un proceso confidencial.

FASES DA MEDIACIÓN ESCOLAR

1. *Premediación*: realízase unha reunión por separado con cada persoa do conflito, en busca dunha descarga emocional previa á mediación conxunta. Trátase da primeira toma de contacto e coñecemento entre os mediadores/as e cada parte. Explícase o mecanismo de mediación e se fai un relato do conflito e as súas

consecuencias

2. *Entrada*: realízanse as presentacións e se explican as condicións e normas para poder realizar a mediación
3. *Cóntame*: cada unha das partes en conflito relata o que sucedeu.
4. *Situar o conflito*: realízase unha análise do conflito, resaltando os aspectos en común que expuxeron as partes. Pódense pedir aclaracións.
5. *Vías de solución*: inténtase realizar un novo enfoque para avanzar cara a solución. Pídese ás persoas en conflito que realicen un torbellino de ideas sobre posibles solucións ao conflito.
6. *Acordo*: elíxese unha solución, analízase, e redáctase un acordo para asinalo.

INICIACIÓN DO EQUIPO MEDIADOR.

Iniciarase a organización dun equipo dedicado á intervención imparcial para a resolución de conflitos en que unha terceira persoa axuda as partes implicadas a alcanzar un acordo satisfactorio para ambas as dúas utilizando unha estratexia preventiva, resolutiva e reparadora na xestión de calquera conflito entre membros da comunidade educativa.

Nos supostos menos graves de situación de acoso, favorecerase a mediación realizada por alumnado do centro educativo que obtivese formación por parte dalgún profesor/a do centro para a intervención nestas situacións.

O equipo de mediación estará formado por:

- Orientador/a.
- A comisión de convivencia proporá ao director/a o mestre que formarán parte deste equipo.

Durante a mediación, as persoas mediadoras deben:

- Non emitir xuízos de valor

- Ser neutral
- Mostrar empatía
- Practicar unha escoita activa
- Realizar un seguimento do acordo

As partes do conflito deben:

- Aceptar solucionar o conflito de xeito cooperativo
- Utilizar mensaxes en primeira persoa
- Poñerse no lugar do outro/a
- Manifestar a súa responsabilidade no conflito
- Colaborar para buscar unha solución
- Aceptar un acordo satisfactorio para ambas partes

As tarefas do equipo mediador para consensuar a mediación no centro son:

- Consensuar medidas sancionadoras e aplicación da mediación
- Valoración xeral dos casos de mediación realizados
- Seguimento e valoración dos resultados
- Avaliar o proceso de mediación no centro

11. AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA.

Na orde do 8 de setembro do 2021, no seu artigo 47, establece os seguintes puntos:

1. As aulas de atención educativa e convivencia son aquelas nas cales se atende, temporalmente, o alumnado que, pola súa conduta inadecuada, impida o normal desenvolvemento do traballo dunha sesión lectiva do seu grupo-clase.
2. Non se enviará ningunha alumna nin ningún alumno a unha aula de atención educativa e convivencia sen tarefas para realizar durante a súa permanencia nela, que non excederá o tempo que dure a sesión lectiva en que se producise a conduta inadecuada. Correspóndelle ao profesorado que remita alumnado a esa aula proporcionar as tarefas que cada alumna ou cada alumno deban realizar, así como corrixilas e avalialas.

3. Todo o alumnado do Centro deberá desenvolver o Programa de habilidades e competencias sociais. O Departamento de Orientación desenvolverá un programa no que se promova a adquisición das competencias sociais e cognitivas necesarias para favorecer interaccións sociais satisfactorias. Estas actuacións desenvolveranse en tódalas áreas e terán a consideración de elementos transversais do currículo (art.53).

4. As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado remitido a esta aula serán informadas, segundo o procedemento establecido no centro, en desenvolvemento da súa autonomía, cada vez que asistan á referida aula, e indicaráselles o motivo desa remisión.

5. A xefatura de estudos levará un rexistro do alumnado derivado, o profesorado que o deriva e os motivos.

6. De ser o caso, esta aula poderá empregarse cos mesmos fins que a aula de convivencia inclusiva a que se refire o artigo 25 do Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

11.1. OBXECTIVOS DA AULA DE ATENCIÓN EDUCATIVA E CONVIVENCIA.

- Habilitar un espazo que proporcione ao alumnado as condicións necesarias para reflexionar sobre a súa conduta contraria ás normas de convivencia.
- Posibilitar que aprendan a responsabilizarse das súas propias accións, pensamentos, sentimentos e comunicación cos demais.
- Contribuír a desenvolver actitudes cooperativas, solidarias e de respecto.
- Posibilitar que o alumno ou alumna se sinta competente emocionalmente e na realización de certas tarefas.
- Reconstruír e favorecer a súa autoestima e autocontrol.
- Axudarlle a adquirir unha boa disposición cara as tarefas escolares.
- Resolver conflitos de maneira pacífica desde o diálogo e a reflexión.
- Educar para a vida, potenciando as relacións interpersoais de cada alumno/a para a súa integración satisfactoria na sociedade.

- Mellorar a vida académica e persoal do alumno ou alumna.

11.2. CRITERIOS E CONDICIÓNS PARA A ATENCIÓN DO ALUMNADO.

Os criterios e as condicións para derivar a un alumno á Aula de Atención Educativa veñen marcado polos puntos 1 e 2 do art 47. Aínda que podemos concretar algunhas condicións :

- Ser reincidente na súa actitude e conduta contrarias á convivencia.
- Ter condutas reiteradas contrarias á convivencia.
- Presentar problemas de autoestima, autocontrol, autoconcepto, relacións persoais.
- Non ter asistido á aula de convivencia con anterioridade polo mesmo motivo